

DÜNYA TÜRK GİRİŞİMCİLER KURULTAYI

ASYA- PASİFİK OTURUMU

DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı

Asya- Pasifik Bölgesinde iş yapan işadamlarına yapılan bir ankette;

- “Türk Lobisinin” Asya Pasifik ülkelerinde yeterince etkin olmadığı
- Bu bölgede STA anlaşmalarının Türk işadamları için yararlı olduğu,
- Bölgede iş yapan işadamlarının karşılaştığı temel sorunların:
  - İş yapma kültürünün çok farklı olması
  - Vize, çalışma izni ve ikamet almada yaşanan zorluklar,
  - Muhter bankacılığın gelişmemesi ve bölgede bir Türk bankasının şubesinin bulunmaması,

olduğu belirtilmiştir.

DTM Anlaşmalar Genel Müdürü Zülfikar Kılıç

- Küresel krizden sonra tüm dünyanın Asya Pasifik bölgesine yöneldiği ve son 15 yıldır düzenli büyüme kaydeden bu bölgenin en yüksek kişi başı gelirden en fakir ülkeleri kapsadığı geniş bir yelpaze olduğu belirtilmiştir.
- Son 2 yıldır ülkemizin ülke spesifik stratejiler yürüttüğü ve bu ülkelerde Çin, Hindistan ve Vietnam’ın başı çektiği ifade edilmiştir.
- Sözkonusu ülkelerle rekabet etmenin olağan olduğu, ancak ideal olanın işbirliğine gitmek olduğu bildirilmiştir.
- Bölgede ,
  - Yatırımlar
  - Müteahhitlik (özellikle 3. ülkelerde bu alanda işbirliği yapmak)
  - Sermaye transferialanlarına yönelmek gerektiği ifade edilmiştir.
- DTM’nin bölgeye özellikle sektörel bazı “butik“ ticaret heyetleri düzenlediği bildirilmiştir.
- Bu bölgede öncelikler belirlenmesi gerektiği
  - Çin,
  - Afganistan,
  - Pakistan ve
  - Vietnam’ın öncelikli ülkeler arasında yer aldığı,
  - Japonya ve G. Kore ile de ilişkilerin geliştirilmesine, önem verildiği belirtilmiştir.
- DTM’nin amacının işadamlarının bölgede önünü açmak olduğu ve proje bazlı çalışmalara önem verdiği bildirilmiştir.

SİLK&CASHMIRE’In kurucusu Ayşen Zamanpur

- 19 yıldır Çin’de iş yapan bir girişimci olarak Girişimcilik ve Çine bakış açısı konularına değinilmiştir.
- Girişimcinin dünya çapındaki eğilimin herkesten önce farkına varıp risk alan kişi olduğu, sosyal adalet sağladığı ve devletin yükünü azalttığı ifade edilmiştir.
- İşadamları arasındaki en büyük sorunun Çin’e siyah-beyaz bakmak olduğu belirtilerek, Çin’in artık fason ve ucuz mal üreten bir ülke olmaktan çıkarak AR-GE ve tasarıma ağırlık veren markacılığa yönelen bir ülke olduğu bildirilmektedir.
- Çin’in doğrudan yatırımlarından pay alamamamızın en büyük sorun olduğu belirtilmiştir.

Türk-Hint İş Konseyi Eşbaşkanı Jefi Kamhi

- İş yapmanın çok zor olduğu Hindistan gibi bir ülkede Çelebi İnşaat’ın Havaalanı işletmesi almasının büyük bir başarı olduğunu belirtmiştir.
- Bölgede yaşanan en büyük sorunlardan birinin bankacılık olduğu, bankaların burada şube açması gerektiği bildirilmiştir.

Pakistan İş Konseyi Eşbaşkanı Ali Irvah

- Pakistan ile olan kardeşlik bağlarımıza rağmen ülkelerimiz arasındaki ticaret hacminin oldukça düşük olduğu belirtilmiştir.
- Pakistan’da enerji açığının olduğu ülkenin başkentinde bile 3 ila 5 saat elektrik kesintisi yapıldığı bildirilmiştir.
- Ülke ile en önemli işbirliği alanlarının;
  - Enerji
  - Ulaştırma
  - Tekstil sektörü ve tekstil makine yedek parçaları olduğu belirtilmiştir.
- Zorlu Grubunun enerji tesisi devir alacağı belirtilmiştir.
- Pakistan’da iktidarda olan her hükümetin Türk işadamlarını desteklediği bildirilmiştir. Türk şirketlerin bu ülkede rakibinin yok sayacak kadar az olduğu ifade edilmiştir.

Avustralya Türk İşadamları Derneği Başkanı Mehmet Ali Karamemiş

- Avustralya’nın dünyanın dört bir yanından göç aldığı bildirilmektedir.
- AB ve ABD’nin ticaretini Asya Pasifik bölgesine kaydırıldığı ve özellikle Çin ile ortaklık yaptıkları ifade edilmiştir.
- 10 kişilik bir işadamları heyeti ile Papua Yeni Gine’nin ziyaret edildiği ve bölge ile yatırım imkanlarının çok olduğu görüldüğü, kauçuk, doğal gaz, bakır, gümüş, doğal gaz, kereste gibi doğal kaynakları olduğu bildirilmiştir.

- Asya Pasifik'in Helal gıda sektörünün güzel bir pazar olduğu ifade edilerek, Yeni Zelanda bölgesinde de Türk Fast Food zincirlerinin rağbet gördüğü bildirilmiştir.

Singapur'da İşadamı Onur Bayhan

- Ay sonunda Singapur'a DEİK İş Konseyi heyetinin gideceği belirtilmiştir.
- Singapur'un bölgenin ekonomik devi olduğu ve kişi başına gelirin 38,500 ABD Doları olduğu, stratejik açıdan büyük önem haiz ettiği bildirilmiştir.
- Singapur ile işbirliğine gidilmesinin Asya Pasifik'in anahtarı olduğu, bölgeye Türk işadamlarının rağbet göstermemesinin en büyük nedenin uzaklık olduğu ancak, navlun ücretlerinin çoğu ülkeden ucuz olduğu ifade edilmiştir.
- Singapur'daki şirketlerin Türkiye'yi ekonomik olarak güvenilir bulmadıkları bildirilmiştir.
- Pek çok gıda markamızın ülkede kabul gördüğü ifade edilmiştir

İş Bankası Şanghay Temsilcisi

- Türk bankacılığının Çin'de şube açabilmesi için ülkede Türk girişimci sayısının artması gerektiği ifade edilmiştir.
- Çinin yatırımını Türkiye'ye çektiği bundan maksimum derecede yararlanılması gerektiği belirtilmiştir.

Garanti Bankası Şanghay Temsilcisi Noyan Rona

- Şimdiye kadar hedefimizin üretip satmak olduğu önümüzdeki on yılda üretim üssü olmaktan çıkıp, marka ve tasarıma yöneleceğimizi belirtmiştir.

Saygılarımla arz ederim,

Zeynep A. YURTSEVER
Uzman Yardımcısı
Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi